

**A KODOLÁNYI JÁNOS EGYETEM
FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ
HALLGATÓK
ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK
BIZTOSÍTÁSÁT ELŐSEGÍTŐ
SZABÁLYZATA**

**Elfogadva a 2019. január 16-i
szenátusi ülésen**

Határozat száma: SZE 1751/3.23/2019.(I.16)

Változások nyomon követése

Kiadás száma	Kiadás dátuma	Leírás
1/0.	...	1. kiadás, 0. módosítás
2/0.	2015.07.01.	2. kiadás, 1. módosítás
3/0.	2018.10.17.	3. kiadás, 2. módosítás
4/0.	2019.01.16.	4. kiadás, 3. módosítás

Tartalom

BEVEZETÉS	4
I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	4
II. A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ HALLGATÓK ÜGYEIBEN ILLETÉKES EGYETEMI BIZOTTSÁG ÉS SZEMÉLY	5
III. A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ HALLGATÓK KÉRELMEINEK ELBÍRÁLÁSA	8
IV. A FOGYATÉKOSSÁG TÍPUSA ÉS MÉRTÉKE SZERINT AZ EGYETEM ÁLTAL BIZTOSÍTOTT TECHNIKAI ÉS SZEMÉLYI SEGÍTSÉGEK.....	9
V. AZ ENGEDÉLYEZETT, DE AZ EGYETEM ÁLTAL NEM BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYI ÉS TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS ÉS SZOLGÁLTATÁSOK	14
VI. VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	15
MELLÉKLET	16

Bevezetés

A Kodolányi János Egyetem Szenátusa a felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. számú törvényben, valamint a Kormány 87/2015. (IV.9.) sz. rendeletében kapott felhatalmazás alapján, a fogyatékossgal élő hallgatók esélyegyenlőségének biztosításáról, a Kodolányi János Egyetem (a továbbiakban: egyetem) intézményeire és hallgatóira a következő szabályokat határozza meg:

I. Általános rendelkezések

A Szabályzat hatálya kiterjed az egyetemmel hallgatói jogviszonyban álló, azon fogyatékossgal élő hallgatókra, akik a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-ának a) pontja szerinti tartósan vagy véglegesen érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával - élnek, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozzák vagy gátolják.

II. A fogyatékossgal élő hallgatók ügyeiben illetékes egyetemi bizottság és személy

1. Egyetemi bizottság

- (1) A rektor a fogyatékossgal élő hallgatókkal kapcsolatos egyetemi feladatok testületi intézésére és koordinálására létrehozza a Fogyatékkal Élő Hallgatók Ügyében Eljáró Bizottságot (a továbbiakban bizottság).
- (2) **A bizottság elnöke:** a fogyatékosügyi koordinátor

A bizottság elnökén kívül a bizottság tagjai:

- a) a pénzügyi és számviteli igazgató által delegált egy fő;
 - b) a Hallgatói Önkormányzat által delegált két hallgató;
 - c) egy fő fogyatékossgal élő egyetemi hallgató.
- (3) A bizottság üléseire tanácskozási joggal meg kell hívni a tárgyaló ügyben mindazokat, akiket az ügy tekintetében az elnök vagy a bizottság szükségesnek tart. A bizottság ügyrendjét maga alakítja ki.
- A bizottság ülését az elnök hívja össze, mégpedig úgy, hogy az ülésre megjelölt időpontról és napirendről legalább 8 nappal megelőzően írásos meghívóval köteles értesíteni a bizottsági tagokat. Határozatképes a bizottság, ha valamennyi tagja jelen van. A bizottság határozatait nyílt szavazással, tagjai egyszerű többségének egybehangzó szavazatával hozza meg.
- (4) **A bizottság feladatkörében:**
 - a) ellenőrzi a Szabályzat végrehajtását, és szükség esetén elnöke útján javaslatot tesz a Szenátusnak a módosítására;

- b) ajánlásokat tesz a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak segítségét szolgáló normatív támogatás felhasználására, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére, ellenőrzi a támogatások felhasználását;
 - c) ajánlásokat tesz az egyetem vezetői számára a fogyatékossgal élő hallgatók esélyegyenlőségének javítására;
 - d) az esélyegyenlőségi koordinátor beszámolóí alapján értékeli a fogyatékossgal élő hallgatók helyzetét és erről a rektor döntése szerint beszámol a Szenátusnak;
 - e) a fogyatékossgal élő hallgatók segítségnyújtásra, mentességre és kedvezményekre irányuló kérelmeinek elbírálása;
 - f) jogszabályban meghatározott feladatok.
- (5) A bizottság elnökét a rektor jelöli ki és bízza meg. A rektor bízza meg továbbá a pénzügyi és számviteli igazgató által delegált tagot, a Hallgatói Önkormányzat képviselőit és a fogyatékossgal élő egyetemi hallgatót.

2. A fogyatékossgal élő hallgatók segítségét irányító koordinátor

- (1) A fogyatékossgal élő hallgatóknak sajátos tanulmányi ügyeivel kapcsolatos feladatok irányítására és megoldásuk segítésére a rektor jelöli ki és bízza meg az esélyegyenlőségi koordinátort.
- (2) A fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányai segítésének egyetemi összehangolását és felügyeletét esélyegyenlőségi koordinátor látja el.
- (3) A fogyatékossgal élő hallgatók segítségét irányító esélyegyenlőségi koordinátor feladatkörében:
 - a) részvétel a fogyatékossgal élő hallgatók által benyújtott felmentési kérelmek elbírálásában és nyilvántartásában;
 - b) kapcsolattartás a fogyatékossgal élő hallgatókkal, azok személyes segítőivel;

- c) a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányai, vizsgái során alkalmazható segítségnyújtási lehetőségek biztosítása, illetve szorgalmi időszakban a fogyatékossgal élő hallgatók által igényelt konzultációs lehetőségek megszervezése;
 - d) javaslattétel a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak segítségét szolgáló normatív támogatás felhasználására, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére.
- (4) A fogyatékossgal élő hallgatók segítségét irányító koordinátor feladatának ellátásáért díjazásban részesül. A díjazás mértékét az oktatási rektorhelyettes javaslatára a rektor állapítja meg.

III. A fogyatékossgal élő hallgatók kérelmének elbírálása

- (1) A fogyatékossgal élő hallgatók a fogyatékossgukra tekintettel, szakvélemény alapján kérhetik a bizottság engedélyét a tanulmányi kötelezettségek teljesítése, illetve a vizsgák alóli részleges vagy teljes felmentésre, vagy annak más módon történő teljesítésére, valamint a vizsgákon alkalmazható segítségnyújtásra. A fogyatékossg megállapítására vonatkozó szabályokat a Szabályzat melléklete tartalmazza.
- (2) A fogyatékossgal élő hallgató az (1) bekezdés szerinti kérelmét a bizottság bírálja el. A bizottságnak a döntést, különösen elutasítás esetén indokolnia kell.
- (3) A bizottság határozata ellen a hallgató a kézhezvételtől számított 8 napon belül a rektorhoz fellebbezhet.
- (4) A fellebbezéssel kapcsolatos rektori döntésről az érintett fogyatékossgal élő hallgatót, kérelmének benyújtásától számított 15 napon belül értesíteni kell.

IV. A fogyatékoság típusa és mértéke szerint az egyetem által biztosított technikai és személyi segítség

(1) A fogyatékosággal élő hallgató részére biztosítani kell a fogyatékosághoz igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit. Indokolt esetben mentesíteni kell egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása vagy a beszámolás kötelezettsége alól. Szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz - így különösen írógép, számítógép - alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet az oklevél által tanúsított szakképzettség megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.

(2) Mozgáskorlátozott hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:

- a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
- b) az írásbeli vizsga szóbelivel, a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése,
- c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
- d) mentesítés a manuális készségeket igénylő feladatok alól azzal, hogy az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
- e) az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök, berendezési tárgyak használatának lehetővé tétele,
- f) a nem fogyatékosággal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
- g) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.

(3) Hallássérült (siket, nagyothalló) hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:

- a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
- b) a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése, szóbeli vizsgáztatás során – hallgatói igény esetén – jelnyelvi vagy orális tolmács biztosítása,
- c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
- d) az érthetőség és a megértés szempontjából az előadásokon és vizsgákon az elhangzottak egyidejű írásban való megjelenítése a hallgató részére,
- e) minden vizsgáztatás alkalmával segédeszközök, vizuális szemléltetés biztosítása,
- f) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
- g) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő, jegyzetelő tolmács, jelnyelvi tolmács biztosítása.

(4) Látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:

- a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
- b) az írásbeli vizsgák helyett a szóbeli vizsga, illetve az írásbeli számonkérés esetén speciális technikai eszközök használata,
- c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
- d) mentesítés a manuális, vizuális készségeket igénylő feladatok alól, de az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
- e) az előadások, gyakorlatok, vizsgák alkalmával a kérdések, tételek hanghordozó eszközön, digitálisan, pontírásban vagy nagyításban történő hozzáférhetősége,
- f) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
- g) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.

(5) Beszéd fogyatékos (diszfázia, diszlália, diszfónia, dadogás, hadarás, afázia, orrhangzós beszéd, dizartria, mutizmus, súlyos beszédészlelési zavar, centrális pöszeség, megkésített beszédfejlődés) hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:

- a) a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsga, és a számonkérések esetén speciális technikai eszközök használata,
- b) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
- c) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
- d) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.

(6) Pszichés fejlődési zavarral küzdő hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:

- a) a diszlexiás-diszgráfiás-diszortográfiás hallgatónál:
 - aa) az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,
 - ab) írásbeli vizsga esetén a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
 - ac) a vizsgán a szükséges segédeszközök (különösen számítógép, írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár) biztosítása,
 - ad) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól;
- b) a diszkalkuliás hallgatónál:
 - ba) mentesítés a számítási feladatok alól, de az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
 - bb) a vizsgák alkalmával mindazon segédeszközök használata, amelyekkel a hallgató a tanulmányai során korábban is dolgozott (különösen táblázatok, számológép, konfiguráció, mechanikus és manipulatív eszközök), továbbá hosszabb felkészülési idő biztosítása;
- c) a hiperaktív, figyelemzavarral küzdő hallgatónál:
 - ca) az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,
 - cb) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - cc) vizsgáknál a hallgató várakozási idejének minimálisra csökkentése,
 - cd) az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök, berendezési tárgyak alkalmazása,

- ce) a hosszabb időtartamú vizsga több részletben való megtartása, vagy a vizsga helyiségének elhagyása nélküli szünetek, vagy mozgásos aktivitás engedélyezése, érzelmi megnyilvánulások tolerálása,
- cf) külön vizsga a többi hallgatótól elkülönítetten,
- cg) az egyéni sajátosságok függvényében a szóbeli vizsgáztatás során – hallgatói igény esetén – a kérdések leírása vagy többszöri megismétlése, komplex kérdések részegységekre történő lebontása, segítség az elvárások és kérdések tisztázásához,
- ch) az előadások, gyakorlatok és vizsgák alkalmával a kérdések, tételek hanghordozó eszközön, digitálisan történő hozzáférhetősége,
- ci) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása;
- d) a magatartásszabályozási zavarral (szocio-adaptív folyamatok zavaaraival, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésével) küzdő hallgatóknak:
 - da) az írásbeli vizsga szóbelivel, a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése,
 - db) a hosszabb időtartamú vizsga több részletben való megtartása vagy szünetek engedélyezése, az egyéni késztetések, érzelmi megnyilvánulások tolerálása,
 - dc) külön vizsga a többi hallgatótól elkülönítetten,
 - dd) a szóbeli vizsgáztatás során – hallgató igény esetén – a kérdések leírása, az elvárások és kérdések tisztázása, a feltett kérdések, utasítások megfogalmazásának egyszerűsítése, pontosítása,
 - de) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
 - df) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.

(7) Az autizmussal élő hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:

- a) a számonkérés körülményeinek a hallgató speciális szükségleteihez alakítása, az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,
- b) számonkérés során segítségadás az elvárások és kérdések tisztázásához, szóbeli vizsgánál a feltett kérdések, utasítások írásban való megjelenítése, megfogalmazásuk egyszerűsítése,

- c) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
- d) mind a kurzusok, mind a számonkérés során speciális eszközök (elsősorban hangrögzítő eszköz, számítógép, értelmező szótár, egyéb támogató, infokommunikációs technológiák) alkalmazása,
- e) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
- f) a fejlődési zavarból következő nehézségek miatt egyes gyakorlati követelmények alóli mentesítés, vagy ezek teljesítésének megfelelő, nem gyakorlati feladatokkal való helyettesítése,
- g) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.

(8) A hosszabb felkészülési időt a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított időtartamhoz képest legalább 30%-kal hosszabb időtartamban kell megállapítani.

(9) Halmozott fogyatékossgal esetén a (2)-(7) bekezdésben foglalt előnyben részesítések bármelyike adható, figyelembe véve a hallgató egyéni szükségleteit.

(10) Indokolt esetben a hallgató kérelmére, a szakvélemény alapján a felsőoktatási intézmény a (2)-(7) bekezdésben szabályozott kedvezményektől eltérő, további vagy más kedvezményt is biztosíthat a hallgató részére.

(11) A nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alóli mentesítés a doktori képzés tekintetében nem illeti meg a doktori képzésre jelentkező hallgatót, a doktorandusz hallgatót illetve a doktorjelöltet.

(12) A nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alóli mentesítés megilleti azt a fogyatékossgal élő volt hallgatót, aki záróvizsgát tett és hallgatói jogviszonya megszűnt, de a szakképzettség megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga kötelezettségét nem teljesítette.

Mindegyik esetben a fogyatékossgal élő hallgató kérelmére az egyetemi bizottság határozatban engedélyezheti mindezen segítségeket. A fogyatékossgal élő hallgató ezekért a segítségekért térítéssel nem tartozik.

V. Az engedélyezett, de az egyetem által nem biztosított személyi és technikai segítségnyújtás és szolgáltatások

1. Mozgáskorlátozott hallgató esetében

Lehetővé kell tenni az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök (pl. speciális füzetek, írógép, számítógép) használatát.

2. Hallássérült hallgató (siket, nagyothalló) esetében

Minden vizsgáztatás alkalmával a szükséges a segédeszközöket (pl. értelmező szótár, kalkulátor) használhatja.

Artikulációs nehézség esetén a vizsgázó hallgatót segítheti logopédus szakember, aki „tolmácsként” működik közre.

3. Látássérült hallgató (vak, gyengénlátó) esetében

Írásbeli számonkérés esetén speciális technikai eszközök használatát lehetővé kell tenni. A hallgató tanulmányai során használhatja segédeszközeit (pontírógép, számítógép Braille – kijelzővel, vagy beszélőegységgel, latin betűs írógép, hangkazetta, pontírásban vagy lemezen lévő szöveggyűjtemények értelmező kéziszótár, nyelvi szótár, domború atlasz, olvasótelevízió, távcsőszemüveg, különböző lupék, nagyítók, speciális füzetek.)

4. Diszlexiás - diszgráfiás hallgató esetében

Részére írásbeli beszámolóknál a számítógép használata megengedett.

Vizsga esetén a szükséges segédeszközöket használhatja (pl. írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár). Használható segédeszközök: írógép, számítógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár.

VI. Vegyes és záró rendelkezések

- (1) A Szenátus a fogyatékossgal élő hallgatók esetében az egyetem tanulmányi- és vizsgaszabályzatban a képesítési követelményektől részben eltérő további képzési, tanulmányi- és vizsgakövetelményeket is meghatározhat. Az ilyen rendelkezés az egyetemi bizottság jóváhagyásával léphet hatályba.
- (2) A Szabályzat a Szenátus döntésével lép hatályba. Rendelkezéseit a már esetleg folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

Székesfehérvár, 2019. január 16.

Dr. h.c. Szabó Péter PhD
rektor

MELLÉKLET

A fogyatékoság megállapítása

- (1) A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a)-b) pontja értelmében a Kormány - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - első fokon eljáró rehabilitációs hatóságként, **rehabilitációs szakértői szervként** és orvosszakértői szervként a megyei kormányhivatal megyeszékhely szerinti járási hivatalát, valamint Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatalát (a továbbiakban együtt: járási hivatal), másodfokon eljáró rehabilitációs hatóságként, **rehabilitációs szakértői szervként** és orvosszakértői szervként Budapest Főváros Kormányhivatalát jelöli ki.
- (2) A 2. § (1) és (2) bekezdése szerint Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatalának illetékessége Budapest főváros és Pest megye területére terjed ki.
- (3) A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos hatósági ügyekben rehabilitációs hatóságként, továbbá **rehabilitációs szakértői szervként** és orvosszakértői szervként első fokon a kérelmező lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatal jár el. Külföldön élő, tartózkodó kérelmező esetén, vagy ha a vizsgálandó személy nem rendelkezik Magyarországon lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel, első fokon Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatala jár el.
- (4) **A 2. § (5) bekezdése értelmében a felsőoktatásban részt vevő hallgatók, illetve a felsőoktatásba jelentkezők diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia fogyatékoságának megállapítására irányuló eljárásban rehabilitációs szakértői szervként első fokon Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatala jár el.**
- (5) A 3. § (2) bekezdése szerint, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik rehabilitációs szakértői szervként és orvosszakértői szervként másodfokon Budapest Főváros Kormányhivatala országos illetékességgel jár el.
- (6) A fentiek értelmében azok a hallgatók, akik a középiskolai tanulmányaik során nem kaptak szakértői véleményt a sajátos nevelési igény megállapításáról, diszlexia,

diszgráfia és diszkalkulia esetén Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatala által kiadott szakértő véleménnyel igazolhatják fogyatékoságukat. A mozgásszervi, érzékszervi fogyatékoságot, a beszéd fogyatékoságot, az autizmus spektrum zavart a megyei kormányhivatal megyeszékhely szerinti járási hivatala által kiadott szakvéleménnyel kell igazolni, amennyiben a középiskolai tanulmányok során a sajátos nevelési igény nem került megállapításra.